
BAŞKA BAHARA MI? - 27 ŞUBAT 2010

Oya EREN ÖZER

12.04.2009

Kültürel ve sosyal çalışmalar yapan bir sivil toplum kuruluşunun davetine katılmak ve hem Erivanda hem de Gümrüde çekim ve röportajlar yapmak üzere Ermenistandayız. *

Geldiğimiz ertesi günü Ermenistan Millet Meclisi IV. Dönem VII. Oturum döneminin 4 günlük çalışmalarına başladı. Türkiye-Ermenistan Protokolleri uluslar arası sözleşmelerin onay sürecinin gerektirdiği şekilde Ermenistan Meclisine yollanmış ve Meclisin gündemine girmişti. Ancak çalışmaların başladığı ilk gün olan 22 Şubat tarihinde Meclis Başkanı Hovik Abrahamyan, protokollerin meclis gündeminden çıkarıldığını açıkladı. Meclis Dışilişkiler Komisyonu Başkanı ve aynı zamanda Ermeni Devrimci Federasyonu (Taşnaksutyun) temsilcisi Armen Rustemyanın protokollerin gündemden çıkarılması önerisini yaptığı ve protokollerin başka bir sürecin ardından Meclise geleceği belirtildi. Peki bu süreç nasıl işleyecek? Rustemyanın önerisi üzerine, Dışilişkiler Komisyonu öncelikle protokollere ilişkin bir çalışma grubu oluşturacak. Bu çalışma grubunda mecliste temsil edilen siyasi partilerden katılımcılar yer alacak. Çalışma grubunun mütaalası sonrasında Dış İlişkiler Komisyonu kendi tartışmalarını yapacak. Bundan sonra da nihayet görüşlerini Meclise sunacak. Türkiye-Ermenistan protokolleri ancak bundan sonra Ermenistan Meclisinde görüşülecek.

Ermenistan Meclisinde Türkiyeyi yakından ilgilendiren bir başka konu da Uluslar arası Antlaşmalara ilişkin yasada değişiklikler öngören yasa tasarısının gündeme alınmış olması.

Geriye dönecek olursak, bilindiği gibi hem Ermenistan Devlet Başkanı Sarkisyan hem de Dışişleri Bakanı Nalbantyan, ancak Türkiyenin onaylamasının ardından Ermenistanın belgeleri meclisten geçireceğini açıklamıştı. Türkiyenin protokolleri onaylamak için hala kesin bir tarih vermemesi ve Ermenistanın işgal ettiği Azerbaycan topraklarından çıkmaması durumunda belgeleri onaylamayacağını açıklaması ise Ermenistanda rahatsızlık yaratmaya devam ediyor.

Sarkisyan ilk olarak Aralık ayında bu rahatsızlığın ilk sinyallerini vermiş ve Türkiyeye gözdağı niteliği taşıyan bir açıklama yapmıştı. Sarkisyan, anayasal bir değişiklikten bahsetmiş ve uluslar arası antlaşmalardan çekilmeyi mümkün kılacak yasa değişikliğine gitmeyi planladıklarını duyurmuştu. Türkiyenin protokollerin onayını ertelemesi durumunda anlaşmadan geri çekilebileceklerini açıklamıştı.

Ermenistan Milli Meclisinin bu yasa değişikliğini gündemine almasından anlaşılıyor ki, Türkiye ve Ermenistan arasında Ekim ayında imzalanan protokollerle ilgili yeni bir kritik dönemece girildi. Ermeni politikacıların sadece tehditkar açıklamalarına değil, Türkiyeyi ikaz amacı taşıyan uygulamaları başlattıklarına da şahit oluyoruz.

Tüm bunlarla birlikte Amerikan Meclisi Dışilişkiler Komitesi de 4 Mart tarihinde önemli bir oylama yaparak Ermeni Soykırımı iddialarının resmen tanınmasını tartışacak. Soykırımın tanınmasının tekrar Amerikan Meclisinin gündemine gelmesi ise protokollerin onay sürecinin uzamasına bağlıyor.

Türkiye-Ermenistan arasındaki ilişkileri normalleştirme sürecinde önemli bir atılım olarak görülen protokoller için yeni bir tıkanıklık noktası yaşandığı söylenebilir.

Ermenistanda da ilişkilerin düzeleceğine ilişkin inanç azalmış görünüyor. Sınırın açılması beklentisi Zürihteki imza töreninden sonra artmış olsa da şu anki belirsizlik Ermeni halkında yine barış başka bahara havası estiriyor.

* Ermenistana ilişkin izlenimleri bir başka yazıda ele alacağız.

Kaynak/Source: